

HEVOSTALOUS LUKUINA 2014

Hevostalous lukuina

Hevosala on toimiala, joka tarjoaa elinkeinon, työtä ja harrastusmahdollisuuksia niin maaseudulla, kunnissa kuin kaupungeissa. Hevostalous elävöittää maaseutua. Suomessa on noin 16 000 tallia ja ala työllistää yli 15 000 henkilöä. Hevosia on Suomessa noin 75 000. Välilliset vaikutukset ovat moninkertaiset muun muassa monipuolisten palvelujentarjonnan, rehu-, rakentamis- ja varustekaupan kautta.

Hevosalan ja hevosen rooli tulee muuttumaan muun yhteiskunnan mukana. Tulevaisuudessa hevonen nähdään entistä vahvemmin hyvinvoinnin edistäjänä kuntoutus-, matkailu- ja virkistyspalveluissa. Hevostalous lukuina -tilastot on koottu Mahdollisuuksien hevonen -verkoston yhteistyönä palvelemaan alan sidosryhmiä ja järjestöjä. Yhteistyöverkoston taustalla ovat hevosalan valtakunnalliset järjestöt ja sidosryhmät.

SISÄLLYS

1. Hevosurheilu - elinkeinoja, vauhtia ja virkistystä . 3	4. Hevonen kuntouttajana ja hevosavusteinen terapia 12
Hevosalan avainluvut Suomessa vuonna 2014 3	Vaikeavammaisten lääkinällinen kuntoutus 12
Yleisömääräarviot 2014 3	Maksetut etuudet 2009 - 2014 12
Hevosten kokonaismäärät Suomessa 2008 - 2014.. 4	5. Hevostalouteen kohdistuvat maataloustuet 13
Suomen Ratsastajainliiton jäsenistö ja kilpailut .. 5	Hevosten kansallinen tuki ja alkuperäisrotutuki . 13
Suomen Ratsastajainliiton jäsenistö..... 6	6. Teurastus ja hevosenliha 14
Raviurheilun tunnuslukuja 2009 - 2014..... 7	Hevosenliha 14
Raviurheilun valmennus- ja ohjastajalisenssit 8	7. Hevosalan osaajia ja ammattilaisia, tutkimusta ja kehitystoimintaa 15
Valmentajien sukupuolijakauma 8	Hevosalan koulutusta tarjoavia oppilaitoksia 15
2. Kasvatus - hevostalouden kivijalka 9	8. Eläinlääketiede..... 16
Suomessa syntyneet varsat 2009 - 2014 9	Hevosklinikkoita 16
Suomessa astutetut tammät 2009 - 2014 10	9. Yhteistyön voimalla - Mahdollisuuksien hevonen . 17
Tuonti- ja vientihevoset 2008 - 2014 10	Hevosalan järjestöjä ja organisaatioita sekä viranomaistahoja 17
3. Toto-pelit 11	
Hevosvedonlyöntipelit 11	

Hevostalous lukuina 2014 tekijät:

Hippolis ry
Suomen Hippos ry
Suomen Ratsastajainliitto ry
Luke Hevostalous

Kannen kuvat: Katja Ranta, Suomen Hippos / Pirje Fager-Pintilä, Sirpa Korhonen ja Erja Mattila

Taitto: Paula Numminen / Kiekuva Design 2015

1. Hevosurheilu - elinkeinoja, vauhtia ja virkistystä

Hevonen kokoaa ympärilleen kaikenikäisiä naisia ja miehiä sekä tyttöjä ja poikia. Hevosurheilutapahtumat vaihtelevat elämyksellisistä jääraveista, paikallisista seurojen ratsastuskilpailuista ja tunnelmallisista kesäraveista aina kymmeniätuhansia suomalaisia kokoaviin ravi- ja ratsastusurheilun suur tapahtumiin. Suomalaisen hevosurheilun näyteikkunoita ja suurimpia tapahtumia ovat ympäri Suomea kiertävä Kuninkuusravit ja ratsastuksen osalta Helsinki International Horse Show.

Ravikilpailuja järjestetään 43 raviradalla, joilla kilpailee vuosittain yli 7 000 hevosta. Ravitapahtumat kokoavat paikan päälle vuosittain noin 650 000 suomalaista. Suomen toiseksi seuratuimmassa urheilulajissa kilpaillaan kahden hevosrodun voimin. Omissa lähdöissään juoksevat lämminveriset ja suomenhevoset.

Ratsastustoimintaa harjoitetaan koko maassa, yritysten keskittyessä kaupunkien läheisyyteen. Ratsastuksen harrastajista yli puolet on aikuisia. Ratsastusta harrastaa 170 000 suomalaista.

Hevosalan avainluvut Suomessa vuonna 2014

Hevosia	74 600
Raviurheilun harrastajia ja seuraajia	200 000
Ratsastuksen harrastajia	170 000
Hevosala työllistää	15 000
Hevostalleja	16 000
Hevospelien vaihto (milj. €)	231,1
Syntyneitä varsoja	3 033

Taulukko 1: Suomen hevosalan avainluvut. Lähde: Mahdollisuuksien hevonen -hevosalan kehittämisohjelma, Suomen Ratsastajainliitto ry, Fintoto Oy ja Suomen Hippos ry.

Yleisömääräarviot 2014

TAPAHTUMA	KÄVIJÄMÄÄRÄ
Helsinki International Horse Show, 23. - 26. 10. 2014	45 100
Helsinki Horse Fair*, 8. - 9. 3. 2014	40 000
Kuninkuusravit, 2. - 3. 8. 2014 Pori	33 500
St Michel -ravit, 19. - 20. 7. 2014 Mikkeli	23 000
Hevoset -messut, 5. - 6. 4. 2014 Tampere	15 000
Suur-Hollola -ajo, 5. - 6. 7. 2014 Lahti	14 500
Kymi GP -ravit, 14. 6. 2014 Kouvola	10 400
Suomenratsujen Kuninkaalliset, 4. - 7. 9. 2014 Ypäjä	10 000
Finlandia -ajo, 10. 5. 2014 Vermo	9 150
Finnderby, 5. - 8. 6. 2014 Ypäjä	8 000

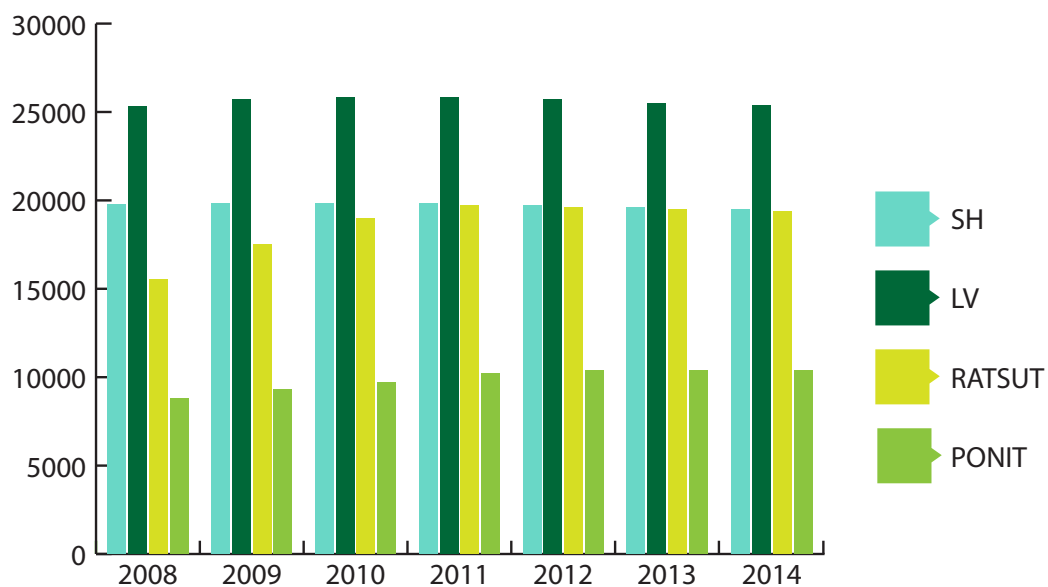
*Tapahtuma on osa myös muita lajeja esittelevää GoExpo-kokonaisuutta

Taulukko 2: Yleisömäärät Suomen suurimmissa hevosalan tapahtumissa vuonna 2014. Lähde: tapahtumajärjestäjät.

Hevosten kokonaismäärät Suomessa 2008 - 2014

	SUOMENHEVOSET*	LÄMMINVERISET RAVIHEVOSET	RATSUT	PONIT	YHTEENSÄ
2008	19 750	25 300	15 500	8 800	69 350
2009	19 800	25 700	17 500	9 300	72 300
2010	19 800	25 800	19 000	9 700	74 300
2011	19 800	25 800	19 700	10 200	75 500
2012	19 700	25 700	19 600	10 400	75 400
2013	19 600	25 500	19 500	10 400	75 000
2014	19 400	25 400	19 400	10 400	74 600

*Suomenhevosten kokonaismäärä. Sisältää suomenhevosen kaikki käyttömuodot.

Taulukko 3: Hevosten kokonaismäärät Suomessa vuosina 2008-2014. Lähde: Suomen Hippos ry.

Suomen Ratsastajainliiton jäsenistö ja kilpailut

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
SRL:N JÄSENET						
Jäsenet	43 175	43 757	44 776	45 589	46 560	46 395
Green Card*	5 167	4 653	4 061	4 077	3 410	3 067
Yhteensä	48 342	48 410	48 837	49 666	49 970	49 462
Ratsastusseurat	426	440	455	471	476	489
SRL:n hyväksymät harrastetallit	45	51	64	72	69	75
SRL:n hyväksymät ratsastuskoulut	227	225	230	237	231	244
SRL:n hyväksymät yksityistallit	13	14	15	15	25	34
SRL:n jäsentallit yhteensä	285	290	309	324	325	353
KILPAILULUVAT						
Aluelupia	4 141	4 082	4 028	4 003	3 874	3 660
Kansallisia lupia	1 703	1 701	1 805	1 754	1 693	1 773
Kansainvälisiä lupia	233	239	225	192	198	183
Kilpailulupien määrä hevosilla	7 328	7 167	7 415	7 675	7 603	7 605
RATSASTUSKILPAILUT						
Kansainväliset kilpailut						
Kilpailuja	152	232	387	332	300	337
Lähtöjä	2 201	2 119	2 557	2 162	2 259	2 859
Kansalliset kilpailut						
Kilpailuja	107	120	120	121	115	167
Lähtöjä	16 085	14 654	15 124	14 935	13 402	15 760
Aluekilpailut						
Kilpailuja	316	318	332	345	326	368
Lähtöjä	28 671	27 652	30 161	31 984	31 226	33 283
Ratsastuksen kokonaisharrastajamäärä					170 000	170 000

*Ratsastajainliiton jäsentalliin säännöllisesti ratsastavat asiakkaat voivat seurajäsenyyden sijaan valita myös Green Card -jäsenyyden, joka oikeuttaa vakuutusturvaan.

Taulukko 4: Suomen Ratsastajainliiton jäsenistö ja kilpailut vuosina 2009-2014.
Lähde: Suomen Ratsastajainliitto ry.

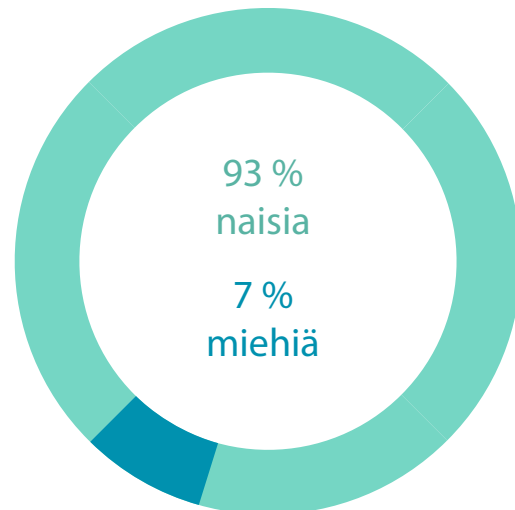
Suomen Ratsastajainliiton jäsenistö

Sukupuolijakauma

Juniorit

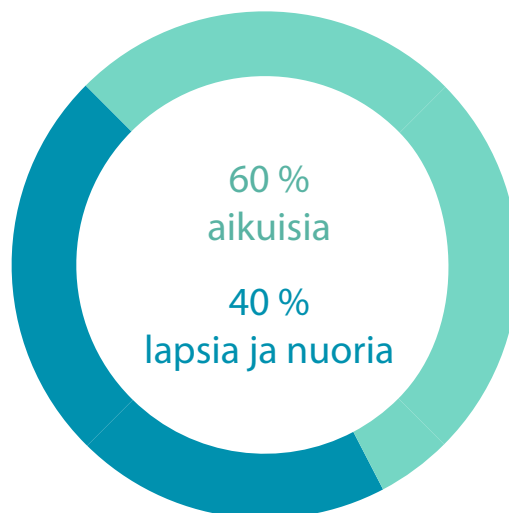

Seniorit

Juniori on sen vuoden loppuun, kun täyttää 18 vuotta. Seniori on sen vuoden alusta, jolloin täyttää 19 vuotta.

Ikäjakauma

Kuvio 1: Ratsastuksen harrastajien jakauma sukupuolen ja iän mukaan.
Lähde: Suomen Ratsastajainliitto ry.

Raviurheilun tunnuslukuja 2009 - 2014

RAVIRADAT

Maakuntaradat 20 kpl

Kesäradat 23 kpl

Harjoitusraviradat 112 kpl

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
--	------	------	------	------	------	------

RAVIT

Totoravipäivät	633	625	607	574	563	546
Totoravilähdöt	6 124	5 649	5 661	5 403	5 338	5 089
Paikallisravit	51	53	44	53	48	43
Poniravipäivät	11	16	11	15	16	17
Kilpailupäivät yht.	684	667	651	637	623	606

Startanneet hevoset

Lämminveriset	5 273	4 904	4 917	4 853	4 730	5 042
Suomenhevokset	2 566	2 292	2 178	2 193	2 171	2 078
Ponit	542	567	586	625	624	614

Kilpailleiden hevosten omistajat

Henkilöt	4 373	4 003	3 761	3 640	3 479	2 808
Muut (kimpat, yhteisöt)	4 530	4 329	4 233	4 130	4 119	4 039
Yleisömäärä radoilla (milj. katsojaa)	0,78	0,73	0,73	0,72	0,72	0,65

ALAN TOIMIJA

Valmentajat			3 729	3 612	3 566	3 393
Ohjastajat	2 393	2 102	2 206	2 084	1 970	1 960
Kilpailleet poniohjastajat	454	459	456	499	461	450

RAVIURHEILUN NUORISOTOIMINTA

Poniravikoulut 8 kpl

Nuorisoravikerhot 20 kpl

Nuoristoiminnassa mukana 2 800 hlöä

MAKSETUT PALKINNOT

Ratojen maksamat palkinnot (milj. €)	21,7	19,3	19	20,2	20,8	18,5
Opetuslähtöpalkinnot (milj. €)	0,58	0,6	0,17	0,16	0,15	0,15
Nuoret radalle -palkinnot* (€)						93 500

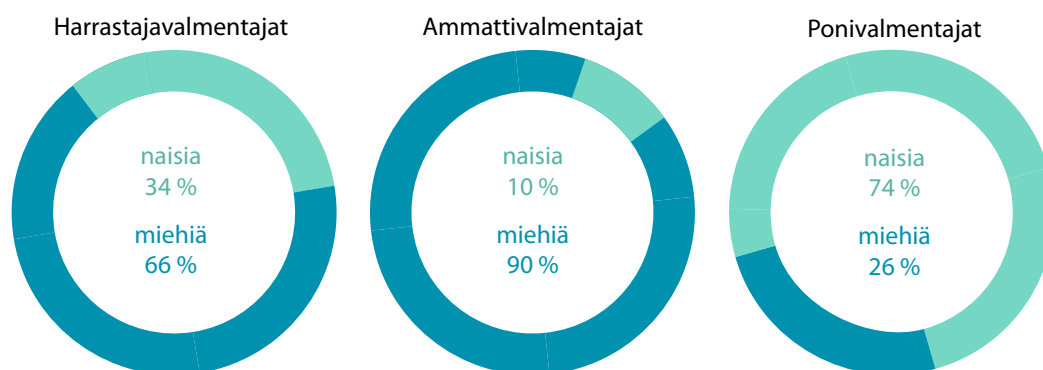
*aikavälillä 1.7. -31.12.2014

Raviurheilun valmennus- ja ohjastajalisenssit

	2010	2011	2012	2013	2014
Ammattiajajalisenssit (D)	8	8	7	7	7
Ammattivalmentajalisenssit (A1 ja A2)	151	145	157	163	150
Harrastajavalmentajalisenssit (H1 ja H2)	2415	2462	2602	2405	2547
Oppilaislisenssit	109	102	104	96	57
Poniajajalisenssit	477	521	504	442	449
Seniorilisenssit	425	433	312	282	151

Taulukko 6: Valmennus- ja ohjastajalisenssit vuosina 2010-2014. Lisenssihaltijat, joilla vähintään 1 startti/vuosi. Lähde: Suomen Hippos ry.

Valmentajien sukupuolijakauma

Kuvio 2: Ravivalmentajien jakauma sukupuolen mukaan 2014 eri lisenssiluokissa. Lähde: Suomen Hippos ry.

2. Kasvatus - hevostalouden kivijalka

Suomalaisen hevostalouden kivijalka on kotimainen hevoskasvatus. Hevoskasvatus hyödyttää maaseutua ja suomalaista maataloutta parhaimmalla mahdollisella tavalla. Hevoskasvatuksen tärkeä tehtävä on paitsi tuottaa käyttötarkoitukseensa sopivia hevo-

sia myös ylläpitää hevostaitoja ja siirtää niitä sukupolvilta toiselle. Hevosala on suhdanneherkkä ala, joten talouden taantuma näkyy myös kasvatuksen määrän vähenemisessä viimeisten vuosien aikana.

Suomessa syntyneet varsat 2009 - 2014

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Lämminveriset	1 869	1 799	1 613	1 484	1 291	1 212
Suomenhevoset	1 387	1 410	1 347	1 263	1 162	1 003
Ratsut ja ponit yht.	1 311	1 291	1 221	1 113	1 036	818
Ratsuhevoset	487	477	424	388	353	350
Arabialainen täysiverinen	16	11	11	1	6	7
Connemara	27	22	23	16	17	20
Gotlanninruss	24	37	37	29	23	25
Islanninhevonen	135	143	124	107	100	68
New Forest	21	26	17	18	17	11
Shetlanninponi	358	329	322	309	291	234
Suomalainen ratsuponi	12	13	12	13	7	12
Vuonohevonen	15	13	21	17	15	18
Welsh Mountain sec. A	12	15	13	11	21	13
Welsh sec. B	12	6	16	16	12	3
Welsh sec. C	2	7	9	5	4	4
Welsh sec. D	8	12	11	5	8	8

Taulukko 7: Suomessa syntyneet varsat vuosina 2009 - 2014. Lähde: Suomen Hippos ry.

Suomessa astutetut tammät 2009 - 2014

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Lämminveriset	2 757	2 583	2 282	2 080	1 924	1 681
Suomenhevokset	2 414	2 383	2 149	1 981	1 704	1 547
Ratsut ja ponit yht.	1 799	1 806	1 665	1 520	1 249	1 204
Ratsuhevokset	815	819	747	674	623	537
Arabialainen täysiverinen	19	18	8	12	4	6
Connemara	34	40	31	21	39	39
Gotlanninruss	45	55	36	39	32	35
Islanninhevonen	172	160	140	134	109	119
New Forest	47	32	34	30	24	30
Shetlanninponi	527	530	485	444	345	367
Suomalainen ratsuponi						4
Vuonohevonen	20	31	20	21	22	14
Welsh Mountain sec. A	27	25	16	32	19	15
Welsh sec. B	11	19	19	18	5	11
Welsh sec. C	8	11	9	10	10	15
Welsh sec. D	19	24	9	13	17	12

Taulukko 8: Astutetut tammät Suomessa vuosina 2009 - 2014. Lähde: Suomen Hippos ry.

Tuonti- ja vientihevoset 2008 - 2014

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
TUONNIT						
Lämminveriset ravihevokset	439	301	221	321	325	275
Ratsut ja ponit	2018	1691	1397	1242	1101	1019
Yhteensä	2 457	1 992	1 618	1 563	1 426	1 294
VIENNIT						
Lämminveriset						
Pysyvät viennit	46	62	58	62	95	58
Väliaikaiset viennit*	111	156	198	173	150	196

* Vietyjen hevosten lukumäärä

Taulukko 9: Suomen Hippokseen rekisteröidyt tuonti- ja vientihevoset vuosina 2009-2014. Lähde: Suomen Hippos ry.

3. Toto-pelit

Peliyhtiö Fintoton tehtävänä on järjestää totopelit vastuullisesti ja tehokkaasti hankkiakseen varoja hevoskasvatukseen ja hevosurheilun edistämiseen Suomessa. Fintoto tukee osaltaan hevostalouden monitahoista ekosysteemiä: hevosen hyvinvointia, hevosharrastajia sekä hevosista elantonsa saavia Totopeleillä on suuri merkitys koko suomalaiselle he-

vostaloudelle ja maaseudulle. Totoa pelataan vuosittain noin 230 miljoonalla eurolla.

Fintoto Oy on Suomen Hippos ry:n kokonaan omistama osakeyhtiö, jolla on arpajaislain antama yksinoikeus hevospelitoiminnan harjoittamiseen Suomessa.

Hevospeleistä kertyvien varojen jakautuminen 2014

*Totopelikertymä, valtionapu hevostalouteen, järjestöavustukset, tutkimus ja osa palkintotuista.

Kuvio 3: Hevospeleistä kertyvien varojen jakautuminen 2014. Lähde: Fintoto Oy.

Hevosvedonlyöntipelit

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Fintoto Oy:n totopelit (milj. €)	203,4	192,9	198,9	249,1	248,2	231,1
Veikkaus Oy:n hevospelit (milj. €)	54,4	50,4	48,9			
Hevospelit kotimaassa yhteensä (milj. €)	257,9	243,3	247,8	249,1*	248,2	231,1

* Kaikki hevospelit ovat olleet Fintoto Oy:n hallussa vuodesta 2012 lähtien

Taulukko 10: Hevosvedonlyöntipelit vuosina 2009 - 2014. Lähde: Fintoto Oy.

4. Hevonen kuntouttajana ja hevosavusteinen terapia

Hevosta käytetään monipuolisesti ennaltaehkäisevässä ja kuntouttavassa toiminnassa. Hevosavusteinen toiminta on Green Care -toiminnan edelläkävijöitä Suomessa. Esimerkiksi kunnat, kaupungit, yksityisen terveydenhuollon toimijat sekä seurakunnat käyttävät hevosavusteisia palveluja ennaltaehkäi-

sevässä ja kuntouttavassa toiminnassa. Kela korvaa ratsastusterapiaa osana vaikeasti vammautuneiden lääkinällistä kuntoutusta. Hevosella uskotaan lähitulevaisuudessa olevan yhä merkittävämpi rooli hyvinvointi- ja kuntoutuspalveluissa.

Maksetut etuudet 2009 - 2014

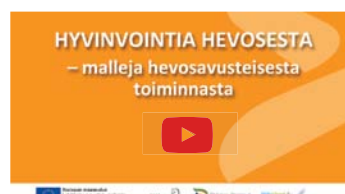
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Toimintaterapia/ ratsastusterapia (€)		90266	132207	139600	166796	244883
Fysioterapia/ ratsastusterapia (€)		1399140	1544062	1519772	1572317	1695971
Yhteensä (€)	1 602 479	1 489 406	1 676 268	1 659 372	1 739 113	1 940 854

Taulukko 11: Kelan maksamat etuudet 2009 - 2014. Lähde: Kela.

Vaikeavammaisten lääkinällinen kuntoutus

	2010	2011	2012	2013	2014
TOIMINTATERAPIA/RATSASTUSTERAPIA					
0-15-vuotiaat kuntoutuksen saajat	47	64	56	78	101
16-24-vuotiaat kuntoutuksen saajat	8	7	9	4	13
25-64-vuotiaat kuntoutuksen saajat	6	10	11	9	10
Kuntoutuksen saajat yhteensä	61	81	76	91	124
FYSIOTERAPIA/RATSASTUSTERAPIA					
0-15-vuotiaat kuntoutuksen saajat	572	545	558	545	544
16-24-vuotiaat kuntoutuksen saajat	186	167	152	139	142
25-44-vuotiaat kuntoutuksen saajat	141	193	117	128	146
45- ja yli 64-vuotiaat kuntoutuksen saajat	120	113	108	99	107
Kuntoutuksen saajat yhteensä	1 019	950	935	911	939

Taulukko 12: Kelan korvaama ratsastusterapia vaikeavammaisten lääkinällisessä kuntoutuksessa vuosina 2010-2014. Lähde: Kela.

5. Hevostalouteen kohdistuvat maataloustuet

Hevonen on tuotantoeläin ja osa suomalaista maataloutta ja taajamien sekä kaupunkien läheisyydessä toteutuvaa palvelutuotantoa. Kasvualaa voidaan vauhdittaa ohjaamalla yhteiskunnallisia tukia alaan liittyvien mahdollisuuksien hyödyntämiseksi. Viime kädessä hyödynsaajana on koko suomalainen maa-seutu ja yhteiskunta.

Alla olevassa taulukossa on tietoja hevosten kansalliseen kotieläintukeen sekä alkuperäisrotutukeen liittyen vuosina 2009–2014. Hevostaloudessa toimivat yritykset ja maatilat voivat saada ehdot täytettyään erilaisia investointi- ja kehittämistukia.

Hevosten kansallinen tuki ja alkuperäisrotutuki

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Maatilat, joilla hevosia				5 002	4 437	4 121
Hevosmäärä mautiloilla	31 300	31 600	31 600	30 700	28 195	26 344
Kansallista hevostukea saaneet tilat (lkm)	3 745	3 561	3 311	3 074	2 271	1 679
Tukikelpoiset hevoset (lkm), kansallinen kotieläintuki						
Siitostammat	4 721	4 374	4 137	3 335	2 645	2 141
Suomenhevoset	8 070	8 031	7 782	7 518	5 790	5 338
1-3 v. muut hevoset/ponit	3 550	3 494	3 427	3 181	2 473	2 043
Yhteensä	16 341	15 899	15 346	14 034	10 908	9 522
Myönnetyt tuet (€)	2 839 552	2 450 026	2 361 423	2 138 987	1 631 858	1 006 172
ALKUPERÄISROTUTUET						
Suomenhevonen						
Tilojen lukumäärä	445	442	444	358	306	227
Eläinten lukumäärä	950	951	968	795	716	546

Taulukko 13: Hevostaloudelle myönnetyt tuet ja tuensaajien lukumäärä vuosina 2009-2014.
Lähde: Luonnonvarakeskus ja Maanmittauslaitos.

6. Teurastus ja hevosenliha

Suomessa on 13 hevosta vastaanottavaa teurastamoaa. Vuonna 2014 vuosittaisesta noin 4 000 hevosen poistumasta 40 % käytettiin elintarvikkeeksi. Suurimmat hevosenlihan tuontimaat olivat vuonna 2014

Kanada, Meksiko, Ranska ja Romania. Hevosenlihaa tuotiin myös Tanskasta, Belgiasta, Ruotsista, Argentiinasta, Espanjasta, Virosta, Uruguayista, Brasiiliasta ja Liettuasta.

Hevosenliha

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Teurastus (ruhojen lukumäärä)	833	1 257	1 675	1 795	1 861	1 616
Lihantuontanto (1000 kg)	227	348	460	487	520	453
Hevosenlihan kulutus (kg/vuosi/henkilö)	0,6	0,5	0,5	0,5	0,6 kg*	-

*vuosi 2013 ennakkotieto

HEVOSENLIHAN TUONTI

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Lihan määrä (kg)	2 800 344	2 328 921	2 305 421	2 418 646	2 608 263	2 053 378**
Rahallinen arvo (€)	4 528 729	3 802 640	4 656 553	5 252 416	5 896 760	4 756 190**

** tiedot 1.1.-31.11.2014

Taulukko 14: Hevosten teurastus ja tuonti. Lähde: Tulli ja Luonnonvarakeskus

7. Hevosalan osaajia ja ammattilaisia, tutkimusta ja kehitystoimintaa

Hevosalan ammattilaisia koulutetaan alan oppilaitoksissa eri puolilla Suomea. Suomalaiset hevososaajat ovat arvostettuja ympäri maailmaa. Hevosalan perustutkinto valmistaa hevosenhoitajaksi ja ratsastuksenohjaajaksi sekä hevosalan ammattitutkinto hevosten valmentajaksi, ratsastuksenopettajaksi ja kengityssepäksi. Hevosalan erikoisammattitutkintoja ovat tallimestari ja master-tason ratsastuksen opettaja.

Ammattikorkeakoulutason tutkinto hevosalalta on tällä hetkellä mahdollista suorittaa Hämeen

ammattikorkeakoulussa. Helsingin yliopiston maatalous- ja metsätieteellisessä tiedekunnassa on kotieläinjalostuksen ja -ravitsemuksen opintosuunnat. Tässä koulutuksessa on opinnäytetöiden kautta mahdollisuus painottua myös hevosalan opintoihin.

Hevosiin ja hevosalaan kohdistuvaa monipuolista tutkimus- ja kehittämistyötä tehdään Luonnonvarakeskuksessa (ent. MTT) Ypäjällä sekä monissa maamme yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa.

Hevosalan koulutusta tarjoavia oppilaitoksia

HEVOSALAN PERUSTUTKINTO

Axxell	www.axxell.fi
Harjun oppimiskeskus	www.harjunopk.fi
Hevosopisto Oy	www.hevosopisto.fi
Keski-Pohjanmaan maaseutuopisto, Kaustisen yksikkö	www.kpedu.fi
Keski-Pohjanmaan maaseutuopisto, Perhon yksikkö	www.kpedu.fi
Koulutuskeskus Salpaus	www.salpaus.fi
Oulun Seudun ammattiopisto, Pudasjärven yksikkö	www.osao.fi
Ruukin maaseutuopisto	www.rmo.fi
Ylä-Savon ammattiopisto	www.ysao.fi

HEVOSALAN AMMATTITUTKINTO

Harjun oppimiskeskus	www.harjunopk.fi
Jämsän Ammattiopisto	www.jao.fi
Kaustisen raviopisto	www.kpedu.fi
Koulutuskeskus Salpaus	www.salpaus.fi
Ylä-Savon ammattiopisto	www.ysao.fi
Hevosopisto Oy	www.hevosopisto.fi

ERIKOISAMMATTITUTKINTO

Hevosopisto Oy	www.hevosopisto.fi
Ylä-Savon ammattiopisto	www.ysao.fi

AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTO

Hämeen ammattikorkeakoulu	www.hamk.fi
---------------------------	--

Taulukko 15: Hevosalan oppilaitokset.

8. Eläinlääketiede

Suomessa toimii 23 hevostaloklinikkaa ja -sairaala. Hevostalorauksien erikoiseläinlääkäreitä (kansallinen tutkinto) on koulutettu vuodesta 1988. Vuosina 1988–2014 on valmistunut yhteensä 39

tutkinnonsuorittajaa. Suomessa työskentelee kahdeksan eurooppalaisen tai amerikkalaisen diplomaattitutkinnon suorittanutta erikoiseläinlääkärää.

Hevostalokliinikoita

Animagi Hevostaloraala Hyvinkää	puh. 0201 750 220, päivystys 0600 18281	Hyvinkää
Animagi Hevostalokliinikka Kuopio	puh. 0201 750 370	Kuopio
Animagi Hevostalokliinikka Laukaa	puh. 0201 750 200	Laukaa
Animagi Hevostalokliinikka Oulu	puh. 0201 750 210	Oulu
Animagi Hevostalokliinikka Seinäjoki	puh. 0201 750 390	Seinäjoki
Eläinliinikka Takala	puh. 06 420 1700, 0500 367 123	Nurmo
Elwet hevostalokliinikka Forssa	puh. 040 555 5075 Erkki Luikko tai 0400 346 026	Forssa
Hevostalokliinikka Anivet	puh. 02 255 0001	Turku
Hevostalokliinikka Equivet	puh. 010 321 4600	Espoo
Hevostalolääkärikeskus Hippomedi Oy	puh. 040 025 0710	Piikkiö
Jokilaaksojen Eläinliinikka Oy	puh. 08 428 811	Ylivieska
Kangasalan Hevostalokliinikka	puh. 03 377 4666, 050 569 3636	Kangasala
Kymenlaakson Hevostalokliinikka Oy	puh. 05 320 1106	Kouvola
Nikulan Hevostalokliinikka	puh. 044 368 7141	Kaustinen
Orimattilan Hevostalokliinikka	puh. 03 777 4107	Orimattila
Porvoon Hevostalokliinikka Oy	puh. 010 231 1280	Porvoo
Mikkelin Hevostalokliinikka	puh. 050 531 7021	Mikkeli
Savon eläinsairaala	puh. 040 716 0979	Kiuruvesi
Seinäjoen raviradan Hevostalokliinikka	puh. 050 362 0253	Seinäjoki
Tampereen Hevostalokliinikka	puh. 03 344 1700	Tampere
Valkeakosken eläinsairaala Profivet	puh. 020 756 9690	Valkeakoski
Yliopistollinen eläinsairaala	puh. 09 1911 (vaihe), 09 191 573 50, 0600 974 12 (päivystys)	Helsinki
Ypäjän Hevostaloraala	puh. 040 416 6052	Ypäjä

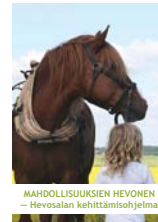
Taulukko 16: Hevostalokliinikat ja -sairaalat. Lähde: Suomen Hippos ry

9. Yhteistyön voimalla - Mahdollisuuksien hevonen

Hevosalaa viedään eteenpäin hyvässä yhteistyössä hevosalan järjestöjen toimesta. Hevosalan kehittämisen kokonaisuutta koordinoi Hippolis ja Mahdollisuuksien hevonen -yhteistyöverkosto.

Hevostalouden kokonaisuuteen voit tutustua myös Mahdollisuuksien hevonen videon kautta. Videota saa vapaasti käyttää erilaisissa hevosalan tilaisuuksissa.

Hevosalan järjestöjä ja organisaatioita sekä viranomaistahoja

Suomen Hippos ry	www.hippos.fi
Hevosjalostusliitot	www.hevosjalostusliitot.fi
Suomen Ratsastajainliitto ry	www.ratsastus.fi
MTK (Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto)	www.mtk.fi
ProAgria keskuskeskukset ja ProAgria keskustusten liitto	www.proagria.fi
Luonnonvarakeskus (Luke) hevostutkimus*	www.luke.fi
Suomen Hevostietokeskus ry	www.hevostietokeskus.fi
Hippolis - Hevosalan osaamiskeskus ry	www.hippolis.fi
Suomen Hevosomistajain Keskusliitto	www.shkl.net
Fintoto Oy	www.toto.fi , www.fintoto-oy.fi
Hevosopisto Oy	www.hevosopisto.fi
SEY Suomen Eläinsuojeluyhdistysten Liitto ry	www.sey.fi
Ratsujalostusliitto ry	www.ratsujalostusliitto.fi
Suomen Ravivalmentajat ry	www.ravivalmentajat.fi
Raviradat	www.raviradat.fi
Hevoshankkeet	www.ely-keskus.fi , www.mavi.fi
Maa- ja metsätalousministeriö	www.mmm.fi
Maaseutuvirasto	www.mavi.fi
Elintarviketurvallisuusvirasto	www.evira.fi
Aluehallintovirasto	www.avi.fi
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, ELY-keskukset	www.ely-keskus.fi

*1.1.2015 MTT yhdistyi Metsäntutkimuslaitos Metlan, Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos RKTL:n ja Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus Tiken tilastopalveluiden kanssa Luonnonvarakeskukseksi (Luke)

Taulukko 17: Hevosalan järjestöjä, organisaatioita ja viranomaistahoja.